

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2026

Ν. Ανδρουλάκης: «Δεν πρέπει να υπάρξει καμία εμπλοκή της χώρας μας. Η Ελλάδα είναι παράγοντας σταθερότητας και προσηλωμένη στη διεθνή νομιμότητα»

Ομιλία Νίκου Ανδρουλάκη, Προέδρου ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής στην Ολομέλεια της Βουλής

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα είναι μια εξαιρετική ημέρα για τη δημοκρατία μας, γιατί έχουμε την τελεσίδικη απόφαση από το Εφετείο για την εγκληματική οργάνωση της Χρυσής Αυγής. Και αυτό αποτελεί μια δικαίωση για όσους εξ αρχής στάθηκαν απέναντι σε αυτή την ακροδεξιά νεонаζιστική οργάνωση.

Η πατρίδα μας αλλά και η ευρύτερη περιοχή μπαίνει σε μια πολύ μεγάλη περιπέτεια γεωπολιτικών εντάσεων και γι' αυτό δεν μπορούμε να μη σχολιάσουμε αυτές τις πολύ δυσάρεστες εξελίξεις. Είναι επικίνδυνη η κλιμάκωση. Δημιουργεί εύλογη ανησυχία, διότι υπάρχει υπαρκτός κίνδυνος γενικευμένης περιφερειακής σύρραξης με πολύ σοβαρές συνέπειες για τη διεθνή ασφάλεια και σταθερότητα.

Το αυταρχικό καθεστώς του Ιράν έχει διαχρονικά συμβάλει στην αποσταθεροποίηση της περιοχής και έχει συστηματικά καταπιέσει τον ιρανικό λαό και τα ανθρώπινα δικαιώματά του.

Ωστόσο, η «προληπτική» στρατιωτική επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν χωρίς απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ συνιστά ξεκάθαρα ωμή παραβίαση του διεθνούς δικαίου.

Άκουσα, λοιπόν, τον Πρωθυπουργό να λέει ότι «ένας γενικευμένος πόλεμος στη Μέση Ανατολή δεν παράγει ούτε νικητές ούτε ηττημένους». Συμφωνούμε. **Να το πείτε στους υπουργούς σας που κάποιοι από αυτούς θέλουν να μιλούν λες και είναι εκπρόσωποι του Νετανιάχου στη δημόσια σφαίρα της χώρας.**

Η χώρα μας, λοιπόν, είναι παράγοντας σταθερότητας, και πρέπει πάντα να είναι προσηλωμένη στο γράμμα και το πνεύμα των κανόνων της διεθνούς νομιμότητας.

Γι' αυτό θέση μας είναι ότι η στρατιωτική μας παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο οφείλει να αποσκοπεί στην προστασία του Ελληνισμού και ειδικότερα του Κυπριακού Ελληνισμού, λόγω του ότι είναι εγγύτερα στην εμπόλεμη ζώνη και πως δεν πρέπει να υπάρξει καμία, μα καμία εμπλοκή της χώρας μας στον πόλεμο που διεξάγουν Ηνωμένες Πολιτείες και Ισραήλ με το Ιράν.

Αυτό σημαίνει βεβαίως ότι **δεν πρέπει να υπάρχει και δεν πρέπει να ξεκινάει καμία πολεμική επιχείρηση από τις βάσεις, που βρίσκονται στην Ελλάδα.**

Σε όλα αυτά όμως πλανάται κι ένα ερώτημα: Πού είναι η Ευρώπη στην προσπάθεια αποκλιμάκωσης; Αλλά και εμείς ως μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, τί πρωτοβουλίες είμαστε έτοιμοι να πάρουμε;

Η ειρήνευση μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη διπλωματία, τη συνεννόηση και τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου.

Σε αυτό το σημείο θέλω να σας θυμίσω τη συζήτησή μας την προηγούμενη Παρασκευή για τα ζητήματα ενεργειακής ασφάλειας της χώρας.

Η πολύ μεγάλη εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα στο ενεργειακό μας μίγμα δημιουργεί ισχυρές συνέπειες. Γι' αυτό επαναλαμβάνω: Προτεραιότητα πρέπει να είναι οι ανανεώσιμες πηγές αλλά και η διατήρηση συγκεκριμένων λιγνιτικών μονάδων στα απώτατα όρια που επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως άλλωστε κάνει και η Γερμανία.

Κι έρχομαι τώρα στο ζήτημα του σημερινού νομοσχεδίου. Σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο, που αφορά ένα βαθιά θεσμικό ζήτημα· όχι απλώς μια τεχνική εκλογική ρύθμιση, αλλά τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο η Ελληνική Δημοκρατία αντιλαμβάνεται τη σχέση της με τον Απόδημο Ελληνισμό.

Θέλω εξαρχής να είμαι απολύτως σαφής: **η συμμετοχή των Ελλήνων του εξωτερικού στη δημοκρατική διαδικασία δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο κομματικής αντιπαράθεσης. Είναι εθνική υποχρέωση. Είναι δημοκρατικό δικαίωμα. Είναι συνταγματική επιταγή.**

Ήδη από την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001, ο συνταγματικός νομοθέτης επέβαλε υπερπλειοψηφία 200 βουλευτών για τη ρύθμιση του τρόπου άσκησης του εκλογικού δικαιώματος εκτός Επικρατείας. Αναγνώρισε ότι τέτοιες ρυθμίσεις οφείλουν να αποτελούν αντικείμενο ευρύτερης πολιτικής συναίνεσης.

Η επιστολική, λοιπόν, ψήφος είναι θετικό εργαλείο για να διευκολύνουμε τους Έλληνες του εξωτερικού και τη στηρίζουμε με απόλυτο τρόπο, ώστε να μπορεί αυτός που έρχεται στην Ελλάδα και ψηφίζει, χωρίς να ταλαιπωρηθεί, χωρίς να επιβαρυνθεί οικονομικά να ασκήσει το δικαίωμά του από τον τόπο διαμονής του.

Όμως, κατά την ακρόαση φορέων **τέθηκαν σοβαρά ζητήματα, στα οποία δεν αναφέρθηκε ο Πρωθυπουργός. Ζητήματα όπως:**

- αξιοπιστίας μητρώων,
- προστασίας προσωπικών δεδομένων,
- τρόπου ταυτοποίησης.

Έχουν άδικο, κύριε Μητσοτάκη, οι φορείς; Εσείς, η Νέα Δημοκρατία, βαρύνεστε με την υπόθεση διαρροής στοιχείων των αποδήμων που κλόνισε την εμπιστοσύνη τους. Ούτε για αυτό μας είπατε κάτι.

Εκτός όμως από την επιστολική ψήφο, η κυβέρνηση με το παρόν νομοσχέδιο προτείνει τη δημιουργία μίας ενιαίας εκλογικής περιφέρειας Απόδημου Ελληνισμού με τρεις έδρες.

Κατά την ακρόαση των φορέων, σχεδόν όλοι οι εκπρόσωποι της ομογένειας εξέφρασαν σοβαρούς προβληματισμούς. Δεν άκουσα κάτι:

- για την αντιπροσωπευτικότητα,
- για τη γεωγραφική ανισότητα,
- για τον τρόπο επιλογής των υποψηφίων,
- για τον πραγματικό αριθμό των αποδήμων ψηφοφόρων.

Υπάρχει όμως ακόμα και μια κρίσιμη άλλη διάσταση, που η κυβέρνηση προσπαθεί να αποφύγει. **Μια παγκόσμια περιφέρεια, κύριε Μητσοτάκη, σημαίνει:**

- τεράστιες δαπάνες,
- επικοινωνιακή υπεροχή όσων διαθέτουν ήδη ισχυρή πρόσβαση στην ενημέρωση με ανεξάντλητους πόρους.

Τι επιδιώκετε; Μια «παγκόσμια Β' Αθήνας»; Εδώ σπάσαμε τη Β' Αθήνας για να έχουμε ποιοτικότερη δημοκρατία στο εκλέγεσθαι και τώρα μας κάνετε μια «παγκόσμια Β' Αθήνας»; Για να εκλεγούν ποιοι; Οι εργαζόμενοι; Οι νέοι επιστήμονες στους οποίους αναφερθήκατε; Θα έχουν ισότιμη πρόσβαση στο εκλέγεσθαι; Ή θα έχουν οι παγκόσμιες περσόνες και οι ολιγάρχες των ΗΠΑ σε μια περιφέρεια που φτάνει από τη νότια Αφρική έως τη βόρεια Αμερική και την Αυστραλία και την Ευρώπη. Άρα, σε μια διασπορά που είναι σχεδόν σε όλα τα μήκη και πλάτη της ανθρωπότητας. Για εμένα αυτό πρέπει να το συζητήσουμε με σοβαρότητα και ευθύτητα αν θέλουμε να κάνουμε μια σοβαρή θεσμική μεταρρύθμιση και με ποιότητα δημοκρατίας.

Κρίσιμος επίσης προβληματισμός αφορά και την ισότητα της ψήφου. Εάν —όπως υποστηρίζει η κυβέρνηση— ψηφίσουν εκατοντάδες χιλιάδες απόδημοι – ο Πρωθυπουργός έκανε στρογγυλοποίηση το 34.000 στο 40.000- τότε ο κάθε βουλευτής θα εκπροσωπεί πολλαπλάσιο αριθμό πολιτών σε σχέση με έναν βουλευτή εσωτερικού. Αυτό εγείρει **σοβαρά ζητήματα συνταγματικής ισότητας της ψήφου**. Είναι αυτό υπεύθυνη θεσμική στάση;

Επίσης, η κυβέρνηση διά του αρμοδίου υπουργού, κ. Λιβάνιου, δηλώνει ότι αν δεν συγκεντρωθούν διακόσιες ψήφοι για την παγκόσμια περιφέρεια, η διάταξη αυτή θα εφαρμοστεί στις μεθεπόμενες εκλογές – δηλαδή, σε ενδεχόμενες επαναληπτικές εκλογές, κατά πάσα πιθανότητα. Τι μας λέτε επομένως;

Ότι ενώ η επιστολική ψήφος θα ισχύσει από τις ακριβώς επόμενες εκλογές, η εκλογική περιφέρεια των τριών εδρών θα γίνει στις επαναληπτικές! Αυτό είναι σοβαρότητα; Είναι θεσμική συμπεριφορά; Είναι «σταθερότητα»; Θα σας απαντήσω, θα σας πω ποια είναι η λύση, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας.

Για να μην παίζετε μικροπολιτικά παιχνίδια στις πλάτες των αποδήμων, -αν σας ενδιαφέρει να οικοδομήσετε συναινέσεις στο πνεύμα του νόμου και του Συντάγματος, παρά να γκρεμίζετε γέφυρες συνεννόησης, σας προτείνουμε να ψηφίσουμε όλοι μαζί τη χρήση της επιστολικής ψήφου των αποδήμων ώστε να γίνει στις επόμενες εκλογικές διαδικασίες και ο τρόπος εκλογής να παραμείνει με το Επικρατείας όπως έχει σήμερα, να δούμε μετά τις πιθανόν διπλές εκλογές πόσοι έχουν ψηφίσει, -τα πραγματικά μεγέθη και όχι τα θεωρητικά-, και τότε με ωριμότητα η Βουλή των Ελλήνων να κρίνει και το ζήτημα της περιφέρειας. Καθαρά, θεσμικά λόγια και όχι παιχνίδια στην πλάτη του.

Επιτρέψτε μου και μια ακόμα παρατήρηση. Οι φορείς της ομογένειας ζήτησαν:

- επαναλειτουργία του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού, το ακούσατε;
- ενίσχυση των κοινοτήτων, το ακούσατε;

- θεσμούς διαρκούς συμμετοχής,
- καλύτερη καταγραφή του απόδημου πληθυσμού.

Τίποτα από αυτά δεν περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο. Η κυβέρνηση θυμάται τους απόδημους μόνο ως εκλογικό σώμα — όχι ως ζωντανό τμήμα του έθνους.

Δεν μπορώ, όμως, να μην αναφερθώ και σε κάτι ακόμη που έθεσε χθες ο εισηγητής μας. Στην περίπτωση της καμπάνιας ενημέρωσης των αποδήμων έχουμε εντοπίσει περίεργα πράγματα και θέλουμε απαντήσεις, κύριε Μητσοτάκη.

Απευθείας αναθέσεις εκατομμυρίων ευρώ σε συγκεκριμένη εταιρεία:

- 297.000 ευρώ με απευθείας ανάθεση για τον επικοινωνιακό σχεδιασμό.

- 2.609.900 ευρώ στην ίδια εταιρεία πάλι με απευθείας ανάθεση.

- Και κάτι από αυτά που έχετε συνηθίσει τελευταίως στην πατρίδα μας. Μια ακόμα σύμβαση στην ίδια εταιρεία 4.979.000 με διαγωνισμό. Απλά στον διαγωνισμό όλως τυχαίως στα 5 εκατομμύρια οι άλλες δύο εταιρείες κατέθεσαν προτάσεις μόλις 2.000 παραπάνω! Σταματήστε την κοροϊδία και τα παιχνίδια με τους φόρους του ελληνικού λαού. **Σύνολο 7.786.000 χιλιάδες σε μία εταιρεία με αδιαφανείς διαγωνιστικές διαδικασίες. Ζητάμε μία καθαρή απάντηση.**

Τέλος, κύριε Πρωθυπουργέ, την προηγούμενη Παρασκευή, -μία μέρα μετά την απόφαση του δικαστηρίου για το ζήτημα του Predator-, δεν βρήκατε να πείτε μία λέξη, - μα μία λέξη-, για την καταδίκη τεσσάρων προσώπων για την παράνομη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού σε βάρος υπουργών σας, δημοσιογράφων, ανώτατων δικαστικών και του αρχηγού των ενόπλων δυνάμεων. **Τι κάνατε; Χρήση του δικαιώματος της σιωπής;**

Το μόνο που βρήκατε να πείτε, μέσα σε όλον αυτόν τον ορυμαγδό πληροφοριών μετά από αυτήν την απόφαση, ήταν ότι καθυστερήσαμε να καταθέσουμε το αίτημα για τη διεξαγωγή προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης που είχαμε προαναγγείλει;

Για να μην έχετε λοιπόν άλλη αγωνία, σας ενημερώνω ότι το αίτημα κατατίθεται τώρα. Είναι αυτό εδώ. Το αφήνω στα Πρακτικά της Βουλής για να έχετε όλον τον χρόνο να το μελετήσετε και να έρθετε προετοιμασμένος για να μας αποδείξετε ότι πίσω από τις παράνομες παρακολουθήσεις υπουργών, πολιτικών αντιπάλων και αρχηγών των Ενόπλων Δυνάμεων, δεν ήσασταν εσείς ο ίδιος προσωπικά.

Και για να μην υπάρξει οποιαδήποτε παρεξήγηση για το μομέντουμ της κατάθεσης του αιτήματος για προ ημερησίας συζήτηση για το κράτος δικαίου -δεν θέλω καμία παρεξήγηση- **σήμερα δεν κατατίθεται ως δώρο γιατί έχετε γενέθλια, κατατίθεται γιατί περιμέναμε την απόφαση του δικαστηρίου προκειμένου να έχει μια ολοκληρωμένη άποψη ο ελληνικός λαός για το τι ακριβώς έχει συμβεί στον τόπο.**

Είναι, λοιπόν, μια ευκαιρία να ανοίξει μια συζήτηση για όλα αυτά τα σοβαρά θέματα που αφορούν στην ποιότητα της δημοκρατίας και τη λειτουργία των θεσμών. Γιατί χωρίς ποιοτική λειτουργία των θεσμών, χωρίς ποιοτική δημοκρατία, δεν μπορεί να υπάρξει ισχυρή πατρίδα και ανθεκτική ανάπτυξη.

Χρόνια σας πολλά, κύριε Μητσοτάκη. Να είστε καλά.